

Referat fra møtet i faggruppe kommunalteknikk 26.09.2017, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma

Til stede: Solveig Fagerli (leder, Eidsvoll), Natalie Bennett Smestad (Eidsvoll), Olga Burbo (Nannestad), Steinar Karlsen (Nannestad), Thomas Løkenlien Sørby (Nes), Fredrik Jacobsen (Hurdal), Steinar Tømta (Hurdal), Anette Åkerstrøm (Ullensaker), Simon Haraldsen (Fylkesmannen i Oslo og Akershus) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Arne Müller (Eidsvoll) og Lene Birgit Berg (ny fra Østre Toten).

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (24.01.17)</p> <p><u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Status linjekartfil til VRM over alle vann- og avløpsledninger og oversikt over spredt avløp i kommunen.</p> <p><u>Status:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eidsvoll: Alt oppfattes som OK. Besvart via Huvo. • Nannestad: Alt oppfattes som OK. Besvart via Huvo. • Hurdal: Har sendt det de har pt. Holder på å legge inn nye data digitalt og oppdatere. Prioritert oppgave. • Nes: Alt oppfattes som OK. Besvart via VO Øyeren. • Ullensaker: Alt oppfattes som OK. Besvart via VO Øyeren. <p><u>Merknad:</u> Det ble i møtet presisert at opplysningene om drikkevannsledninger må oppfattes som sensitive data, og ikke legges ut offentlig.</p>	Helge videreformidler til AFK/VRM.
3	<p>Status sandfang per kommune</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eidsvoll: Noe er registrert i gisline, mye gjenstår. Målet er å gjøre det ferdig til våren. Har lite kapasitet. Vurderer å leie inn personer. • Nannestad: Har kart over det som er registrert for kommunale veier, inkl. eier og ansvarlig. Skal utarbeide anbud for tømning av sandfang. Samtidig med tømningen registreres evt. nye sandfang. Tror de fleste er registrert, men neppe alle. Planlagt tømning i 2018. • Hurdal: Har få anlegg. Tar det selv. Tømte anleggene i fjor. • Nes: Veiforvalter har ansvaret. Benytter brøyteroder og driftsassistanse. Kartlegging og registrering ventes ferdigstilt i år. Kartlag er registrert i gisline. Omfatter pt. ca. 2.000 objekter. • Ullensaker: Er registrert sammen med oljeavskillere i gisline. Risikokartlegging i oktober. Risikovurdering på sonenivå. Tømning ikke begynt enda. Omfatter ca. 3.000 objekter. <p><u>Merknad:</u> Simon presiserte at i tillegg til å registrere og kartfeste sandfanganleggene, skal det gjøres en risikoanalyse og vurdering av tømmebehov. Sandfang bør tømmes før det er ca. 50 % fullt. Effektive sandfang tar også mikroplast. Simon mente at det er veiforvalter som har hovedansvar fordi de er forurenser. Men det er relevant også for VA pga. oppfylling/hydraulisk kapasitet. Steinar orienterte om at det i et møte med en jurist ble det nevnt at også VA kunne ha ansvar. Det oppfattes uansett slik at vei-eier er hovedansvarlig, men i kommuner som har mange anlegg, så fordeles kostnadene; f.eks. Bærum med 60 % på vei og 40 % på VA.</p>	

4	<p>Status ift. tiltaksgjennomføringen for hver kommune og fylkesmannen</p> <p>Ingen i gruppa hadde vært på interne møter i kommunen i forkant av den politiske behandlingen av vannforvaltningen (jf. sak 6 i forrige møte), men noen har innhentet info internt i forkant av behandlingen i egen kommune. Tiltakslista ble gjennomgått. Felles tiltak/tiltak for alle kommunene (kap. 2.1) ble gjennomgått i plenum.</p> <p><u>Kommunevis gjennomgang (kap. 2.2):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eidsvoll: Hovedplan VA - uten handlingsplan har vært på høring. Nylig er handlingsplan for spredt avløp lagt ut på høring. Begynner å sende ut pålegg spredt avløp i 2018. Handlingsplan for hovedplan VA er under utarbeidelse, inkl. utvidelse av ledningsnett. • Nannestad: Har begynt å sende ut pålegg om opprydding. Men området ved Sandsnesseter avventes for å diskutere mulig fellesløsninger med Hurdal. • Hurdal: Foreliggende hovedplanen er ambisiøs, men ikke noe er gjennomført enda. Det er ikke laget handlingsplan eller innarbeidet i økonomiplaner. Planen skulle vært revidert nå. Det er problemer mht. ressurser/kapasitet. Det skal ansettes nye personer. • Nes: Planene er vedtatt, og tiltak pågår som planlagt. Det blir ingen små kommunale anlegg, kun påkobling til kommunalt nett og minirensaneanlegg. Men trykkavløp kan også være aktuelt noen steder. • Ullensaker: Planene er vedtatt, og tiltak pågår. Hersjøen er ferdig. I Elstad legges ledninger neste år. For Risa vurderes nå tilkoblingsmuligheter til kommunalt nett. <p><u>Merknad/konklusjoner:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Helge oppfordret alle til å ta et internt møte i hver kommune der minst alle som jobber med vannforvaltningen/vannområdene samles for å diskutere om det er behov/ønskelig å løfte fram spesielle forslag til vedtak i egen kommune når dette igjen kommer opp etter påske i 2018. 2) Simon påpekte at det er svært viktig at en hovedplan VA følges opp med tilhørende handlingsplan og økonomiplan. Han påpekte også at flere kommuner ligger langt etter landsgjennomsnitt på fornyelsestakt/ etterslep. Det er viktig å ta tak i dette nå. Det må være minst 1 % fornyelse per år, for å unngå etterslep. Kommunene bør ha høye ambisjoner kommende 4 år, og være klar over at gebyrøkninger kan være en konsekvens. Ved hver planrullering bør en se på hva som har blitt gjennomført. 3) Når tab. 2.1. i tiltakslista oppdateres, legges spesifikt inn «handlingsplaner og innarbeiding i økonomiplaner» som del av hovedplaner VA. Planene må være aktive og oppdateres minst hvert 4. år. 4) Innspill og kommentarer til «Tiltakslista» noteres ned fortløpende, og tas inn når tabellen oppdateres på neste møte. 5) Alle i gruppa skal selv oppdatere «sin» kommunes status for hvert tiltak i tabellen kap. 2.2, og kap. 2.1 tas i felleskap på neste møte. 6) Simon likte «spørreundersøkelsen» som VO Øyeren har gjennomført. Hvorvidt dette er aktuelt også for Huvo tas opp på neste møte, etter at Glommodata er tatt i bruk og kan vurderes. 7) Simon påpekte at det er viktig at den som representerer kommunen inn i faggruppa, tar relevante temaer/saker med seg videre inn i egen kommune og til rett person/saksbehandler. I gruppa er det overvekt av personer som jobber med spredt avløp, og i mindre grad med kommunaltekniske tiltak. 	<p>Solveig, Anette, Steinar, Olga, Fredrik, Thomas, Lene.</p> <p>Alle</p> <p>Alle</p> <p>Alle</p> <p>Solveig, Helge</p> <p>Solveig, Anette, Steinar, Olga, Fredrik, Thomas, Lene</p>
---	---	--

	<p>8) For spredt avløp ble det oppfattet som best med infiltrasjon (der det er gode forhold), og minirensanlegg der ikke andre løsninger finnes. Minirensanlegg varer ca. 20-25 år. Trykkavløpssystemer varer ca. 100 år, og er ofte mer enn 2 x så rimelig pga. varighet, der det er egnet. Må tenke langsiktig. For spredt avløp er det kommunene som er forurensningsmyndighet. FM kun for utslipp > 2.000 pe. Men FM kan gi faglig støtte/veiledning.</p> <p>9) Det skal vurderes om gruppa inviterer inn eksterne foredragsholder(e) for å drøfte fordeler og ulemper (inkl. økonomi) ved bruk av trykkavløp, som et arbeidsseminar. Bør da være en liten gruppe. Kun innen Huvo, men gjerne flere personer/saksbehandlere fra eierkommunene. Kommersielle aktører må ikke brukes, kun «nøytrale» og erfarne rådgivere/kursholdere. Ønsker, innspill osv. på om Huvo skal ta initiativ til et slikt kurs bes sendt til Solveig (kopi til Helge) <u>innen 11.10</u>. Inkl. forslag på kursholder og agenda. Alle sjekker ønsker/behov i egen kommune. Kurs holdes evt. tentativt nov/des i år.</p>	<p>Alle Frist 11.10.</p>
5	<p>Tilsyn i spredt avløp Kommunene samarbeider om dette temaet, og diskusjonene tas i Nettverksgruppa for spredt avløp.</p>	
6	<p>Diverse orienteringer Helge orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Status for rapporteringsverktøyet «Glommadata» (tidligere: «GLID»). Workshop 23.-24.03. • Kart over VF (Q-GIS). • Seminar arealplanleggere/rådmenn. • Møte på Stortinget (21.03). Fokus på mulig målkonflikt, juridiske og økonomiske virkemidler. • VRU-møte (09.06) om forventinger/igangsetting av tiltakene mm. • Møte VRM + FK + DL/PL (18.05 - tiltaksoppfølging og 27.-28.07 – generell samling). • Seminar for alle landets VO (DL/PL + FK). 29. – 31.08. • Planprogram og vesentlige spm. på høring 1.1.2019. Bør starte våren 2018 (pt. ingen mal). • Revisjon av karakteriseringen neste år. • Vann-nett. Lukket for endringer. Justeres fortsatt. • Ikke noe nytt om metodikken på leirelver. • Foredrag hos FMOA 23.05.17 om kvikkleire - tiltak i landbruket og krav til sikkerhet. Anbefaler å lese foredragene til NVE her • Seminar fra et av pilotområdene: Haldensvassdraget 31.10 (frist 15.10). Hva har de gjort og lært. • Tekna-kurs 29.11-30.11 på Gardermoen. Vann, avløp og nye rettsregler 2017. Lenke her. • Norsk Vann kurs. 26.10. Gardermoen. Lenke her. • FMOA har rettet i Vann-nett (virkemiddel og ansv. myndighet, jfr. epost 21.06.17). • Infomøte i Hurdal om vannforskriften og jordbruk (10.03). • Åpent møte fra sedimentundersøkelsen i Hersjøen (16.03). • Åpent møte fra klassifiseringen av Hurdalssjøen (24.04). • Rapp. fra NILU/NIVA om overflatespenningen/påvirkning fra flytrafikk på vassdrag. Lenke her. <p><u>Konklusjoner:</u> Planprogram og vesentlige spørsmål samt revisjon av karakteriseringen tas inn i gruppa neste år, evt. som epost.</p>	

7	<p>Status tiltaksrettet overvåking 2017</p> <p>Helge orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avtale for årene 2017-2019 er signert med Norconsult. • Vannprøver mai, juni, juli og aug. er OK. (Koblet direkte til Miljørettet helsevern Øvre Romerike) • Begroingsprøver ble tatt i uke 29. Faun som underleverandør. • Bunndyr tas tentativt i oktober. • Rapporten for overvåkingen 2015-2016 er ferdig, oversendt dere 02.05.17. lenke her. • Foreløpige resultater for 2017 ble presentert og kommentert. 	
8	<p>Status for Huvo-prosjekter</p> <p>Helge orienterte om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hurdalssjøen er ferdig klassifisert (både eutrofi og reguleringen). Lenke til rapporten om planter finnes her, og fisk her. • Kartlegging av fisk i bekker er ferdig. Lenke her. • Barrierer/demninger/fiskevandringshindre i Huvo er kartlagt. ca. 50-60 objekter. Notat utarbeides pt. Skal gi en oversikt og forslag til videre prioritering. • Det er avholdt møte med NGU/OSL m.fl. vedr. fiskedøden i Risa, lenke til befaringen her. • Tett oppfølging av alger/cyanobakterier i Hersjøen denne sesongen. eksempel her, og varslingsrutiner i tilfelle oppblomstring her. • Info-tiltak om vasspest. • Kalking/utlegging av gytegrus i Øyangen, lenke her. • Interne notater om utsjekk av gruver (her) og veiger/salt (her). • Særskilt tiltak i 3 gytebekker vs. landbruk. • Brosjyre jordbruk; grasdekte vannveier. • Miljøgiftkartlegging i Huvo. Grunnforurensingsdatabasen. Oppfølging fra kommunene. Var oppe i forrige møte i faggruppe økologi, med konklusjon om også å involvere faggruppe kommunalteknikk. <p><u>Konklusjon:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ingen i denne faggruppa har lagt inn opplysninger i Grunnforurensingsdatabasen. Det sjekkes opp om kommunene er klar over deres ansvar på dette området. Dersom videre problemkartlegging av de «mistenkte» områdene avdekker et behov for opprydding, vil det forøvrig være personer i gruppa som skal involveres mht. å skrive ut pålegg om opprydding, og som da kan bistå med videre oppfølging. 2) Anette tipset om at bare å bestille «standard analysepakker» var mye billigere enn fullt konsulentoppdrag inkl. prøvetaking og tolking av resultatene, slik at det også burde vurderes videre som et alternativ. 3) Økologigruppa fortsetter å jobbe med tematikken, mens faggruppe kommunalteknikk orienteres. 	<p>Helge</p> <p>Økologigruppa</p>
9	<p>Mikroplast</p> <p>Mikroplast har vist seg å være et stort problem, særlig i marine systemer. Mengden ut i vassdragene er mindre kjent, men kan også være problematisk. Det viktigste er å unngå spredning fra kunstgressbaner, særlig via snødeponier (lenke her). Eksempelvis Oslo, Bærum og Stange kommuner har jobbet en del med problematikken. Konsulentfirmaer har egne teknikk for evt. å måle/vurdere dette.</p> <p><u>Konklusjon:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Det antas at også i Huvo er det kunstgressbanene som er hovedkilden. Det er neppe høye verdier i avløpsvann, men muligens i overvann. 	

	<p>Andre åpenbare kilder kan ikke sees.</p> <p>2) Det sjekkes opp hvor kunstgressbanene innen Huvo ligger, for øvrig avventes nærmere veiledning fra overordnet nivå.</p> <p>3) Kommunenes driftsavdelinger kan med fordel orienteres alt nå om problemet.</p> <p>4) Saken tas opp igjen på neste møte.</p> <p>5) Dersom noen kommuner jobber med temaet nå, anbefales å se notatet fra stange kommune (kontakt Helge).</p>	<p>Helge</p> <p>Alle</p> <p>Solveig, Helge</p>
10	<p>Eventuelt</p> <p>Ingen saker.</p>	
<p>Neste møte</p> <p>Onsdag 7. februar 2018, kl. 09.00 – 15.00, i Ullensaker rådhus.</p> <p>Helge B. Pedersen (ref.)</p>		Solveig /Helge

Vedlegg:
Ingen.

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		